Gyvenimas

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms

Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

ISSN 1648-0392

Nr. 89 (10537) * 2022 m. gruodžio 3 d., šeštadienis

Kaina – 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio priešpilnis. Saulė teka 8 val. 19 min., leisis 15 val. 57 min. Dienos ilgumas 7 val. 38 min.

Vardadieniai: šiandien – Atalija, Audinga, Audingas, Ksavera, Ksaveras, Ksaverija, Linvyda, Linvydas, rytoj – Airė, Aivaras, Bara, Barbė, Barbora, Barė, Bušė, Nadruvė, Osmundas, Vainota, Vainotas, Vainotė, pirmadienį – Eimilas, Eimilė, Eimina, Eiminas, Eiminta, Eimintas, Grata, Gratas, Sabas, antradienį – Bilginas, Bilmantas, Bilmantė, Bilmina, Bilminas, Bylenė, Bylenis, Bylius, Koleta, Mikalojus, Mikas, Mikita.

Gruodžio 3 – Tarptautinė neįgaliųjų žmonių diena. Lietuvos advokatūros diena. Gruodžio 4 – Šv. Barbora. Gruodžio 5 – Tarptautinė savanorių diena už ekonominę ir socialinę plėtrą. Gruodžio 6 – Arklių diena. Šv. Mikalojus.

„Nulinės tolerancijos“ COVID-19 pandemijai pasekmės 2 p.

Strateginis planas – kokybiškai naujas žemės ūkio ir kaimo plėtros šuolis 4 p.

Per Lietuvą nuvilnijo Savanorystės metams skirti renginiai 6 p.

Visų metų darbas apvainikuotas „Rudens kraitės“ apdovanojimais 3-4 p.

Knyga – Juozo Palionio labdaros ir paramos fondo veiklos prioritetas 5-6 p.

„Vyriškos“ ir „moteriškos“ savybės gali priklausyti visoms lytims 8 p.

Šventėje – apie pagarbą žemdirbiams ir jų auginamai duonai

Lapkričio 25 dieną Prienų kultūros ir laisvalaikio centre vykusioje padėkos šventėje buvo pagerbti rajono ūkininkai, apdovanoti dvidešimt devintą kartą organizuoto konkurso „Metų ūkis“ laureatai ir dalyviai. Visgi ir šventės dieną svečių kalbose buvo girdimos nerimo gaidelės dėl permainingo laikotarpio iššūkių, kurie turės įtakos atskirų ūkių išlikimui, gali lemti ir Lietuvos žemės ūkio ateitį.

Konkurso „Metų ūkis 2022“ laureatai Aušra ir Aurimas Bebenskai iš Veiverių seniūnijos.

Žemės ūkio valdų ir pieno ūkių mažėja

Prienų rajono savivaldybės meras **Alvydas Vaicekauskas** pasveikino visą rajono ūkininkų bendruomenę, padėkojo už reikšmingą jos narių indėlį į ekonomiką ir palinkėjo išlikti žingeidiems, darbštiems, kurti pažangius ūkius, nepaisant visų iššūkių, kuriuos kelia Europos Sąjungos reglamentai ir deleguoja centrinė valdžia. Anot jo, visi sprendimai, kurie liečia ūkininkus, turėtų būti pasverti ir gerai apgalvoti, o ne „primesti iš viršaus“. Meras taip pat padėkojo ūkininkams už nuolatinę paramą seniūnijoms, už tai, kad atsiliepė paprašyti pagelbėti kovojančiai Ukrainai.

Prienų ūkininkų sąjungos pirmininkas **Martynas Butkevičius** savo pasisakyme kalbėjo ne tik apie žemės ūkį palietusias problemas, kurios paskatino ūkininkus įjungti „taupymo režimą“, permąstyti savo veiklos kryptis. Jis pristatė ir Prienų rajono žemės ūkio „vizitinę kortelę“.

Antrą vietą pelniusi Prienų seniūnijos ūkininkaitė Rasa Rasimaitė-Imhof.

Anot M.Butkevičiaus, Prienų rajone įregistruota 3980 žemės ūkio valdų, deklaruotas žemės plotas siekia 48400 hektarų. Per pastaruosius metus valdų skaičius sumažėjo 317-ka, rajone vyrauja smulkūs ūkiai. Ryškėjanti tendencija – pieninkystės ūkių savininkai atsisako karvių (per pastaruosius metus buvo likviduota 880 karvių ir 380 telyčių) ir pereina prie augalininkystės arba galvijininkystės (mėsinių galvijų skaičius išaugo iki 4837).

Pokyčius pieno sektoriuje lėmė mažėjančios pieno kainos, perdirbėjų diktatas, įvežama lenkiška produkcija, todėl pranešėjas prognozavo, kad Lietuvos gamintojams bus vis sunkiau atlaikyti tokį spaudimą.

Prienų ūkininkų sąjungos pirmininkas M.Butkevičius apgailestavo, kad Žemės ūkio ir kaimo plėtros 2022-2023 m. strateginis planas buvo patvirtintas neįsiklausius į žemdirbių bendruomenės lūkesčius, jo įgyvendinimo taisyklės vis dar viešai nepaskelbtos, todėl ūkininkams iki pavasario lieka mažai laiko su jomis susipažinti ir persiorientuoti.

M.Butkevičius paneigė valdžios formuojamą nuomonę, kad ūkininkai yra vieni didžiausių teršėjų, todėl būtina daugiau dėmesio skirti aplinkosauginėms priemonėms. „Kokie gi mes teršėjai? Turime pelkių, šlapynių, plotų nendrinukių apsaugai. Išmaitinam paukščius ir žvėrelius. Važiuojant vasarą keliais, aplinkui visa Lietuva žaliuoja ir neutralizuoja anglies dvideginio poveikį. Ūkininkai nekerta, o sodina medžius. Jų suvartojamo dyzelino kiekis taipogi nėra ženklus. Žemę dirba tie, kurie myli gamtą, su ja bendrauja,“ – pastebėjo jis, kviesdamas politikus, kaip protėviai mokė, gerbti duoną ir jos augintojus, priimti tik gerai pamatuotus, o ne sklandžiai veikiantį žemės ūkį griaunančius sprendimus.

Lietuvos pieno gamintojų asociacijos atstovas, Prienų krašto ūkininkas **Jonas Vilionis** pakvietė rajono ūkininkus išlikti vieningiems, aktyviai dalyvauti Lietuvos ūkininkų suvažiavime ir išsakyti savo tvirtą poziciją, reaguojant į jiems primetamas bei sunkiai įgyvendinamas „žaliojo kurso“ ir kitas direktyvas, taip pat būti budriems, kad prireikus galėtų išvažiuoti su traktoriais į protesto akciją.

(Nukelta į 7 p.)

Trečios vietos laimėtojai Audronė ir Gintas Galiniai iš Šilavoto seniūnijos.

Seimo nario A.Palionio padėka – Gintarei ir Martynui Krūveliams bei jų mažajam įpėdiniui.

Nuomonė

Rytas STASELIS

„Nulinės tolerancijos“ COVID-19 pandemijai pasekmės

Tuo metu, kada sėdu rašyti šį tekstą, visoje Ukrainoje vėl paskelbtas oro pavojus. Į Rusijos Saratovo srityje esantį karinį aerodromą suskrido dar keletas bombonešių TU-95, kurie leidžia raketas į Ukrainą iš Rusijos teritorijos.

Ligi vidurnakčio matau pranešimų, kad iš esmės nieko nauja, nieko kritiška Ukrainoje neįvyko. Kol kas nebuvo atakuota kritinė energetikos infrastruktūra, nebombarduoti šalies miestų gyvenamieji (miegamieji) rajonai.

Gali būti, kad rusų bombonešiai į Engelso miesto pašonėje esančią bazę suskrido pasitreniruoti ar paskraidyti ir užfiksuoti, kaip veikia oro gynybos sistema ir atitinkami jos taškai.

Tačiau tai niekaip nereiškia, kad TU-95, TU-22 ar TU160 Ukrainos link neskris rytoj. Nes yra panašu, kad Maskvos kremliaus šeimininkas turi aiškiai išreikštą tikslą: bent jau artimiausią žiemą karo lauke nepasiduodančius ukrainiečius palikti be elektros energijos, šilumos, su neveikiančia pramone.

Tam tikra prasme yra įdomu, ar Lietuva yra pasirengusi tokio pobūdžio problemoms galimo karo metu?

Regis, kad vertinant formaliai – tai yra karo nusikaltimas pagal kažkurią karo papročius bei nusikaltimus reglamentuojančią konvenciją. Tačiau Vladimirui Putinui tai nėra svarbu. Pralaimėjimas jo išprovokuotame ir pradėtame kare vienareikšmiškai reiškia jo politinę, o gal ir fizišką mirtį.

Įdomu tai, kad kariavimo prieš kritinę infrastruktūrą praėjusiojo amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje kūrė amerikiečiai ir vokiečių naciai. Ir vieni, ir kiti tokį kariavimo būdą spėjo panaudoti. Amerikiečiai – jau vėliau, po II Pasaulinio karo Korėjoje beigi Vietname, vokiečiai – prieš Jungtinės Karalystės miestus maždaug nuo 1940-ųjų. Nei vieniems, nei kitiems tokia karo taktika neatnešė sėkmės – jų kariautas karas galų gale turėjo ne itin sėkmingą pabaigą.

Tuo pat metu Rusijos karinę invaziją Ukrainoje indiferentiškai vertinančioje Kinijoje prasidėjo su COVID-19 susiję neramumai. Apžvalgininkai tvirtina, kad tokių nebūta nuo pat 1989-ųjų, kai tūkstančiai studentų Pekino Tiananmenio aikštėje reikalavo demokratinės šalies pertvarkos. Bent ligi tokio lygio, koks buvo Michailo Gorbačiojo atliktas tuo metu griūvančioje Sovietų Sąjungoje. Deja, Pekine protestavusius žmones daugiau nei prieš 30 metų tankais sutraiškė Kinijos kariuomenė.

Dabar kinai formaliai protestuoja prieš savo valdžios vykdomą COVID-19 valdymo politiką. Skirtingai nuo civilizuoto pasaulio Kinija ten pat užgimusio pražūtingo viruso plėtrą valdė vadinamuoju „nulinės tolerancijos“ principu. Taigi, jeigu kažkuriame miesto rajone buvo atrandamas COVID-19 nešiotojas, karantinas buvo skiriamas vos ne visam mikrorajonui. Buvo pranešimų socialiniuose tinkluose apie tai, kad valdžia dėl to net liepdavo užvirinti konkrečių daugiabučių laiptinių duris, kad niekas nekištų nosies į gatvę.

„Nulinės tolerancijos“ politikai atnešė milžiniškus nuostolius ne tik Kinijos, bet ir viso pasaulio ekonomikai. Retai neišgirsi, kada imama kalbėti apie dėl COVID-19 sutrikusias tiekimo grandines, būtinai prisimenama „nulinė tolerancija“.

Tačiau reikalai, atrodo, yra daug blogesni. Jeigu Europoje, JAV šimtai milijonų žmonių sėkmingai vakcinavosi ar įgijo imunitetą virusui persirgę užkratu, Kinijos padėtis yra liūdnesnė. Ekspertai, kurių įžvalgas teko skaityti, tvirtina, kad kinų sukurtos prieškovidinės vakcinos nėra labai efektyvios, o „nulinės tolerancijos“ politika neleido kinams lengvesne ar sunkesne forma persirgti, todėl dabar, kai toje šalyje nėra vadinamojo „bandos imuniteto“, Kinijos gali laukti milijonai mirčių ir dėl to – dar vienas smūgis jos ekonomikai, kurioje reikalai nėra geri dėl kitų priežasčių.

Blogiausia, kad tai gali atsiliepti visai ekonomikai. Taip pat ir Lietuvos.

Prienų rajono savivaldybės ir laikraščio „Gyvenimas" krepšinio pirmenybės

I Turas Gruodžio 4 d. (Birutės g. 7)

I Turas Gruodžio 4 d. (Birutės g. 7)

11:00 Kryžkelių plienas - Birštono SC
12:30 Šilavotas - Dantransa
14:00 Pušynė - Jieznas

II Turas gruodžio 11 d. (Pramonės g. 20)

11:00 BC Balbieriškio tūzai - BC Pakuonis – Energija
12:30 Jieznas - Dantransa
14:00 Šilavotas - Versmė
15:30 KK Amberis - PMVD

III Turas Gruodžio 18 d. (Birutės g. 7)

11:00 KK Amberis - Birštono SC
12:30 Pušynė - Kryžkelių plienas
14:00 BC Balbieriškio tūzai - Versmė

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ Gyvenimas PRIENŲ KKSC

EP narys Bronis Ropė: „Žmonės turi teisę oriai gyventi ne tik Vilniuje. Atsigręžkime pagaliau į Lietuvos regionus!“

Lietuva neturi būti daloma į dvi, tris, keturias ar penkias Lietuvas, kai kalbame apie regioninę politiką – ji turi būti viena, drąsiai žvelgianti į ateitį! Pasigilinus į gimtąsias šaknis – dauguma iš mūsų augome ir mokėmės mažuose miesteliuose ar kaimo vietovėse, kur formavosi mūsų pasaulėžiūra, visuomeninės nuostatos ir pagarba gimtajam žodžiui. Mažuose Lietuvos miesteliuose glūdi turtinga mūsų tautos praeitis, kurią išsaugojo bebaimiai knygnešiai ir puoselėjo Motiejus Valančius, Maironis ar Gabrielė Petkevičaitė-Bitė.

Liūdna pripažinti, kad šalies regionai nyksta – remiantis Oficialios statistikos portalo duomenimis, gyventojų skaičius Lietuvos regionuose kiekvienais metais mažėja. Pavyzdžiui, išankstiniais duomenimis prognozuojama, kad šiemet, lyginant su 2016 m., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione kaimo vietovėse įsikūrusių žmonių skaičius sumažės net 49 467 gyventojais.

Žmonės verčiami išsikelti iš mažųjų miestelių bei kaimų, nes čia viena po kitos uždaromos gydymo įstaigos, mokyklos ir skiriamos gerokai mažesnės lėšos ugdymui nei sostinėje. Vienam ikimokyklinio ugdymo įstaigoje ar bendrojo ugdymo mokykloje besimokančiam mokiniui, kuris gyvena sostinės regione, praeitais metais skirta 4,9 tūkst. eurų suma, tuo tarpu – mokiniui, kuris mokėsi Šiaulių apskrityje, ta pati skirta suma buvo skurdesnė ir sudarė 4,4 tūkst. eurų. Dar blogiau, kad tas pats besimokantis vaikas Tauragės apskrityje iš ikimokyklinio ar bendrojo ugdymo įstaigos biudžeto gavo tik 4 tūkst. eurų.

Lyg to būtų maža, regionuose gerokai sudėtingiau susirasti darbą nei Vilniuje, nes mažieji miesteliai ar kaimai sulaukia mažai investicijų iš verslo įmonių, kurios kurtųsi, augtų ir plėstųsi juose, pasiūlydamos naujas darbo vietas vietos gyventojams. Tai įrodo darbo vietų tarp skirtingų regionų skaičiaus skirtumai. Šių metų III ketvirtį sostinės regione fiksuotos 15 093 laisvos darbo vietos, tuo tarpu Vidurio ir vakarų Lietuvos regione buvo 3956 laisvomis darbo vietomis mažiau.

Darbo užmokesčio skirtumai

Atskirtis tarp Vilniaus ir kitų Lietuvos regionų išlieka didelė, o kai kuriose šalies savivaldybėse atotrūkis tarp vidutinio darbo užmokesčio siekia net 577 eurus! Remiantis Statistikos departamento duomenimis, šių metų antrąjį ketvirtį Vilniuje ir jo apskrityje vidutinis mėnesio atlyginimas prieš mokesčius sudarė 1978 eurus, tuo tarpu Tauragės regione buvo vienas mažiausių ir siekė vos 1401 eurą.

Darbo užmokesčio atotrūkio tarp Vilniaus ir kitų regionų problema vis dar aktuali, todėl europinių pinigų iš Sanglaudos fondo išsaugojimas tam, kad regionų gyventojai su savo darbo užmokesčiu pasivytų vilniečius, yra gyvybiškai reikalingas regionuose gyvenantiems žmonėms, kurie neturi jaustis antrarūšiais Lietuvos piliečiais vien dėl to, kad gyvena ne sostinėje, o Tauragėje ar Ignalinoje.

Sanglaudos politikos tikslas – sumažinti skirtumus ir atsilikimą tarp atskirų Europos Sąjungos regionų. O tai reiškia, kad europinės lėšos yra skiriamos darbo vietų kūrimui, ekonomikos ir investicijų skatinimui Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionuose.

Sanglaudos politikos ateitis

Neramina Sanglaudos politikos ateitis ir finansinės perspektyvos, nes panašu, kad fondo pinigai tampa nacionalinių valdžių papildomais biudžetais, kuriuos skirtingos Europos Sąjungos šalys pasitvirtins ir neturės derinti su Europos Parlamentu. Tai reiškia ne ką kitą, bet tai, kad Sanglaudos fondo lėšų išsidalinimas priklausys nuo to, kam tokias lėšas norės atiduoti skirtingų šalių Vyriausybės.

Sanglaudos pinigai itin reikalingi mažiems miesteliams ir regionams, kur žmonės gauna gerokai mažiau pajamų ar susiduria su nedarbu dėl riboto darbo vietų skaičiaus. Europa, prieš skirdama lėšas šalims narėms iš Sanglaudos fondo, turėtų išsiaiškinti, kokioms reikmėms planuojama panaudoti pinigus. Neprošal būtų vykdyti ir nacionalinių valdžių kontrolę tam, kad būtų nustatyta, ar skirtos regionams lėšos pasiekė ten gyvenančius žmones.

Lietuvos valdžios institucijos privalo atsiskaityti Europai ir Lietuvos žmonėms, kur leidžia Sanglaudos pinigus! Drauge su savo kraštą mylinčiais aktyviais tautiečiais inicijavome peticiją, kuria siekiame apsaugoti regionuose gyvenančių žmonių pinigus. Peticija adresuota ES institucijoms, kurias raginame užkirsti kelią pinigų perkėlimui, diskriminuojant vidurio ir vakarų Lietuvos regionų gyventojus, kurių diduma gyvena gerokai prasčiau nei vilniečiai.

Išties džiugu, kad aktyvūs Lietuvos gyventojai susirūpinę mūsų šalies mažų miestelių ir kaimiškų vietovių ateitimi! Vis daugiau Lietuvos žmonių, gyvenančių Prienuose, Marijampolėje ar Tauragėje, kelia klausimą, kodėl Lietuvos Vyriausybė užkerta jiems kelią gyventi ne prasčiau, nei sostinėje, ir gviešiasi regionams priklausančių pinigų, kurių suma siekia net 319 mln. eurų. Nekantriai laukiu Lietuvos piliečių peticijos, kuria jie prieštarauja Vyriausybės siekiui atimti dalį Lietuvos regionams priklausančios ES paramos, nagrinėjimo Europos Parlamente.

Bedarbių skaičiaus augimas

Lietuvos banko Darbo užmokesčio prognozėje už II-III ketvirčius pastebima, kad darbo pajamų augimas lėtėja. Šių metų balandžio-rugpjūčio mėnesiais fiksuotas 0,7 proc. mažesnis vidutinis mėnesinis darbo užmokesčio didėjimas, kuris dar metų pradžioje sudarė 1,3 proc. Tai, kad pajamų augimas traukiasi – neramina, ypač vertinant infliacijos lygį Lietuvoje, kuris šiandien sudaro net 23,6 proc. ir yra vienas didžiausių lyginant su 2009 metų recesija, kuomet Lietuvos ekonomika išgyveno perkaitimą. Esant milžiniškai infliacijai šalyje, uždirbami pinigai nuvertėja arba yra „suvalgomi“ tos pačios infliacijos. Būtent tai lemia, kad vis sudėtingiau galime įpirkti išbrangusius maisto produktus ir kitas prekes.

Be kita ko, jei sostinėje gyvenantis ir dirbantis žmogus gali susirasti gerai apmokamą ir kvalifikuotą darbą, regionuose tai padaryti gana sunku dėl sąlyginai mažo skaičiaus darbo vietų. Dažniausiai regionuose ir mažuose miesteliuose yra po vieną ar kelis didesnius darbdavius. Maža to, ne paslaptis, kad daugumoje įmonių siūlomi atlyginimai yra ne ką didesni, o gal net mažesni už valstybės mokamas socialines išmokas. Todėl natūralu, kad regionų gyventojai praranda motyvaciją dirbti ir gauti oficialų atlyginimą, o kita dalis – emigruoja iš savo gimtinės svetur. Šiemet iš Lietuvos išvyko jau 24 tūkst. lietuvių, o tai yra pusantro karto daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį.

Nedarbo lygis Lietuvoje kyla ir šio mėnesio viduryje siekė 8,3 proc. Daugėja darbo ieškančių žmonių skaičius – lapkričio pradžioje Užimtumo tarnyboje registruota 1,8 proc. daugiau bedarbių nei praeitą mėnesį. Padidėjusios elektros energijos ir dujų kainos gali sustabdyti verslų regionuose veiklą. O tai reikš, kad įmonės pradės karpyti atlyginimus darbuotojams ar juos atleidinėti.

Lietuvos ekonomikai reikalingi sprendimai – priimti Europoje

Europa susitarė dėl bendrų dujų pirkimų ir apmokestins nepagrįstą energetikos įmonių pelną, nukreipiant iš tokio apmokestinimo gautus pinigus sunkiau besiverčiantiems gyventojams ar įmonėms.

Centralizuotas dujų pirkimas leis įmonėms atpiginti naudojamus gamyboje dujų išteklius. Kalbama ir apie lubų įvedimą dujų kainoms, tokiu būdu siekiant sumažinti sparčiai augančias energijos sąnaudas.

Turime vystyti atsinaujinančią energetiką. Energijos gamyba ir taupus tokios energijos naudojimas, kuris įmanomas renovavus pastatus – itin reikalingas. Džiaugiuosi, kad drauge su kitais EP nariais iškovojome papildomai pinigų naujų atsinaujinančios energetikos objektų statybai, todėl Lietuva ir kitos bendrijos šalys galės kurti vėjo ir saulės jėgainių parkus bei vystyti atsinaujinančią energetiką.

ŽALIEJI/ELA Europos Parlamente

Užs.Nr.085

Birštono versmės

„Gyvenimas“ - laikraštis Jums ir apie Jus!

Visų metų darbas apvainikuotas „Rudens kraitės“ apdovanojimais

Lapkričio 25 dieną po kelerių metų pertraukos Birštono kultūros centre surengtoje šventėje „Rudens kraitė“ Savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė pasidžiaugė galimybe padėkoti krašto ūkininkams, gyventojams už kasdienį triūsą, dirbant laukus, auginant žemės ūkio kultūras ir gyvulius, puoselėjant gyvenamąją ir darbinę aplinką, išlaikant sodybų išskirtinumą.

Anot merės, Savivaldybėje apsilankę svečiai atkreipia dėmesį į tvarkingus laukus ir aplinką, išsiveža gerus įspūdžius ir atsiliepimus, kurie garsina Birštono vardą. Merė pabrėžė, kad prie to savo nuopelnais prisideda visi darbštūs Savivaldybės gyventojai, ir kas labai džiugina, ne viena ūkininkų dinastija.

Įvairių nominacijų laureatams merė **Nijolė Dirginčienė** įteikė padėkas ir Savivaldybės dovanas.

Arvydui Grigoniui padėkota už ūkininkavimo tradicijų tęsimą ir puoselėjimą gimtajame Birštono krašte.

Renata ir **Edmundas Valatkos** paskatinti už sėkmingą verslo pavyzdį, įvairių ūkio šakų vystymą ir prasmingas edukacijas Birštono savivaldybėje.

Marija ir **Vytautas Smolskai** įvertinti už sklandų Birštono įstaigų aprūpinimą savo ūkyje užaugintomis daržovėmis ir gėlininkystės vystymą.

Diana ir **Sigitas Radvilos** apdovanoti už pienininkystės plėtojimą, naujovių taikymą ir bendruomeniškumo skatinimą.

Merės padėkos ženklai – šventiniai šimtalapiai – skirti ūkininkams, kurių dėka tęsiamos žemdirbystės tradicijos, palaikomas kaimo gyvybingumas ir savitumas. Savo ūkiuose jie sukūrė darbo vietų ir kitiems savivaldybės gyventojams. Aktyviai naudojasi Europos Sąjungos ir nacionaline paramomis, diegia ūkyje naujausias technologijas.

Pasidžiaugta ūkininkais **Jonu** ir **Justinu Gradeckais**, kurie įkūrę atskirus ūkius, dirba 496,23 ha žemės, augina grūdines ir ankštines kultūras.

Padėkota **Radvilų** šeimai, kuri įkūrusi keturis ūkius ir dirba beveik 2000 ha žemės. **Violetos Marytės** ūkis, užimantis 99,91 ha, yra ekologinis. Didžiausias ūkis priklauso **Pauliui**, jis dirba beveik 1200 ha. Augina vasarinius ir žieminius javus, rapsus, pupas, garstyčias ir kitas žemės ūkio kultūras. Visi šeimos nariai sukūrę daugiau nei 30 darbo vietų.

Įvertinta pridėtinę vertę žemės ūkyje kurianti **Vilmos** ir **Vytauto Lėckų** šeima – jie yra įsteigę atskirus ūkius, dirba 338,30 ha žemės, laiko 100 melžiamų karvių ir 70 prieauglio, augina vasarinius ir žieminius javus, ankštines kultūras, sukūrę 6 darbo vietas.

Pasveikinti **Virginija** ir **Jurgis Rukai** – su sūnumi **Mykolu** jie yra įkūrę atskirus ūkius. Iš viso dirba apie 400 ha žemės, augina grūdines ir ankštines kultūras, turi didžiausią savivaldybėje kiaulininkystės ūkį – apie 70 kiaulių.

Simbolinė dovana įteikta ir jaunam ūkininkui **Ričardui Liuizai**. Savo ūkyje jis augina grūdines ir ankštines kultūras, ruošia pašarus, augina per 50 mėsinių galvijų, kartu su motina laiko pienines karves, kurių pieną parduoda tiesiogiai gyventojams.

Pagerbti **Eugenija** ir **Jonas Rukai**, kurie daugelį metų tęsia ūkininkavimo tradicijas savo gimtajame kaime, čia augina grūdines ir ankštines kultūras, taip pat – **Asta** ir **Valdas Mockevičiai**, ūkininkavimo tradicijas perdavę sūnui **Tomui**, kuris yra įkūręs atskirą augalininkystės ūkį. Mockevičių ūkis – vienintelis savivaldybėje, kuriame auginami linai. Iš jų sėklų spaudžiamas aliejus parduodamas turguje arba tiesiogiai vartotojams.

Tarp merės pagerbtų ūkininkų – ir **Albina** bei **Albinas Mickevičiai**. Šie Birštono krašto žmonės, nesinaudodami jokiomis paramomis, kultivuoja kelias žemės ūkio šakas: augina įvairias kultūras, mėsinius, pieninius galvijus, kiaules, taip pat užsiima bitininkyste, uogininkyste.

Birštono savivaldybės architektūros ir kraštotyros skyrius tradiciškai organizuoja apžiūrą-konkursą „Gražiausia sodyba“. Ir šiais metais pagal nustatytus kriterijus buvo vertinamos sodybos, kurorto erdvės, sėkmingi projektai. Jų šeimininkams ir puoselėtojams įteiktos merės N.Dirginčienės padėkos, valstybinės vėliavos ir nominacijų lentelės.

Nominacija „Autentiškiausia sodyba“ skirta **Irenos** ir **Vytauto Vaitkevičių** šeimai; „Jaukiausia sodyba“ – **Rimutės** ir **Vytauto Navickų** šeimai; „Kūrybiškiausia aplinka“– **Rimos** ir **Jono Uzelman** šeimai; „Tvariausia sodyba“ - **Nomedai** ir **Alfonsui Šulniams**; „Kultūrinis savitumas“ – **Marijonai Janinai Galinienei**; „Stilingiausia aplinka“ – **„Tulpės“ sanatorijai**.

(Nukelta į 4 p.)

Padėkota Radvilų šeimai, įkūrusiai keturis ūkius ir dirbančiai beveik 2000 ha žemės.

LR Seimo narys Andrius Palionis įteikė padėką Linai ir Arvydui Grigoniams.

„Gyvenimo“ laikraščio „2021-ųjų Metų projektų“ nominantai.

Birštono meno mokykla „sugrįžo namo“: bendruomenei pristatytas renovuotas pastatas

Antradienį, po daugiau kaip dvejų metų pertraukos, duris atvėrė renovuota Birštono meno mokykla. Po rekonstrukcijos patalpos tapo energiškai efektyvesnės, labiau pritaikytos įvairių meno veiklų vykdymui ir neįgalių jų poreikių užtikrinimui. Šiuo metu Meno mokykloje mokosi apie 200 mokinių. Rekonstrukcijos darbų vertė siekia 1 mln. 335 tūkstančius eurų.

Senasis vaikų darželio pastatas, kuriame veikė mokykla, buvo gana ilgą laiką neremontuotas, nepritaikytas meno mokyklos veiklų vykdymui, nusidėvėjęs ir energiškai neefektyvus. Birštono savivaldybės iniciatyva 2020 m. rugsėjo mėn. buvo pradėti meno mokyklos atnaujinimo darbai: padidintas pertvarų garso izoliacijos lygis, įkurta nemažai patalpų individualiems užsiėmimams, pagrindinė renginių erdvė papildyta mobilių pertvarų sistema, ant dalies pastato pirmojo aukšto stogo įrengta išskirtinėms mokinių veikloms ir parodoms skirta terasa. Pastato rekonstravimui naudotos natūralios, tvarios

(Nukelta į 5 p.)

▲ Meno mokyklos mokiniai kartu su mokytojais susirinkusiesiems dovanojo nuotaikingą koncertą ir madų šou pasirodymą.

◀ Simbolinę įkurtuvių juostelę perkirpo mokyklos direktorė Rasa Norvilienė, Birštono savivaldybės merės pavaduotojas Vytas Kederys ir UAB „Rūdupis“ direktorius Povilas Kriauza.

Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginis planas

Strateginis planas – kokybiškai naujas žemės ūkio ir kaimo plėtros šuolis

EK 2022 m. lapkričio 21 d. patvirtintas Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginis planas (toliau – Strateginis planas) – tvaraus ir aplinkai draugiško žemės ir maisto ūkio plėtros, ūkių, ypač smulkiųjų ir vidutinių, konkurencingumo, kartų kaitos kaime skatinimas. Šiam kokybiškai naujam paramos teikimo laikotarpiui svarus pamatas padėtas įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą (toliau – KPP).

Norintieji gauti paramą negalės metų metus tame pačiame plote auginti tų pačių kultūrų – turės keisti vietas, kad nebūtų alinamas dirvožemis.

Ūkių modernėjimas – vienas KPP prioritetų

2014–2020 m. šalies žemės ūkio ir kaimo plėtrai buvo skirta 5 249,4 mln. eurų. Užsitęsus deryboms su EK dėl naujųjų reglamentų, laikotarpis buvo pratęstas dvejiems metams, papildomai skiriant 1 864 mln. eurų. Pridėjus pereinamajam 2021–2022 m. skirtas lėšas, Lietuva vien KPP turėjo 2,8 mlrd. eurų. Kaip teigia Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento direktorė **Jurgita Stakėnienė**, populiariausia priemonė buvo „Investicijos į žemės ūkio valdas“. Apie 4,5 tūkst. projektų jau įgyvendinta, kiti dar įgyvendinami. Už paramos lėšas ūkininkai pirko naują techniką, įrangą, statė gamybinius pastatus, ėmėsi perdirbti ūkyje pagamintus žemės ūkio produktus.

„Net 60 proc. KPP lėšomis finansuotų projektų buvo įgyvendinti gyvulininkystės sektoriuje, kuris jau kelerius metus susiduria su didžiuliais išmėginimais ir dėl Rusijos embargo, ir dėl vėlesnių politinių įvykių bei kilusios energetinės krizės, – pažymi departamento direktorė. – Populiari buvo ir „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimo“ priemonė. Pagal ją paramą ūkiui įkurti gavo 2 455 jaunieji ūkininkai, paremta ir 6 716 smulkiųjų ūkių. Parama patiems smulkiausiems ūkiams, nors ir nebuvo didelė, bet labai patraukli, nes jiems nereikėjo prisidėti nuosavų lėšų. Buvo skatinamas ir ekologinis ūkininkavimas – paremti ekologiniai ūkiai, kurių bendras plotas – apie 276 tūkst. ha.“

Kadangi nemažai projektų dar įgyvendinama, iki 2025 m., kai bus galutinai išmokėtos lėšos pagal KPP, gavusiųjų paramą skaičius bus kur kas didesnis.

Parama – tvarumui ir darniam vystymui

Strateginiam planui įgyvendinti numatyta 4,2 mlrd. eurų, iš tos sumos 283,4 mln. eurų – nacionalinio biudžeto pinigai. Paramos lėšos bus mokamos iki 2029 m. pabaigos.

„Šio laikotarpio lėšos bus nukreipiamos tiesioginei paramai, ūkininkams mokant tiesiogines išmokas, bei sektorinėms programoms, kuriomis bus paremtas vaisių ir daržovių sektorius, bitininkystė, vyno gamintojai, – kalba J. Stakėnienė. – Visoms programoms įgyvendinti naudojami ir nacionalinio biudžeto, kuris surenkamas iš visų šalies gyventojų, pinigai, todėl ūkininkai turi prisidėti prie viešųjų gėrybių kūrimo, kad ir miesto, ir kaimo gyventojai, nesusiję su žemės ūkiu, jaustų paramos naudą.

Nuo 2023-iųjų ūkininkui bus mokama už pastangas ūkininkauti tvariai. Norėdami gauti paramą, ūkininkai turės griežtai laikytis Geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės standartų ir Valdymo reikalavimų. Pavyzdžiui, ūkininkas, norintis tame pačiame lauke auginti kviečius dvejus metus iš eilės, iki kviečių sėjos turės pasėti tarpinę kultūrą, taip vadinamąjį posėlį, ir išlaikyti jį 6 savaites. Tik po to jis galės pasėti tuos pačius žieminius kviečius. Pažeidus šį reikalavimą, jam gali būti taikomos sankcijos. Jei ūkininkas norės gauti papildomą išmoką, jis galės pasinaudoti viena iš ekologinių sistemų (ekoschemų) ir taikyti 4 augalų kaitą. Jis negalės metų metus tame pačiame plote auginti tos pačios kultūros, bet turės kaitalioti 4 po laukus keliaujančias kultūras, kad nebūtų alinamas dirvožemis. Analogiškos ekoschemos yra sukurtos visiems sektoriams, nes mūsų tikslas buvo sudaryti sąlygas visiems ūkininkams, nepaisant, ką jie augina, pasinaudoti vienokia ar kitokia parama.“

Išskirtinis dėmesys jauniesiems ir smulkiesiems

Strateginiame plane ypatingas dėmesys skiriamas smulkiausiems ūkininkams. Nuo 2023 m. bus skatinami kelių smulkių ūkių bendri projektai, taip tikintis paskatinti mažų ūkių bendradarbiavimą ir kooperaciją. Taigi jei paramos kreipsis vienas atskiras smulkus ūkis, jis galės gauti ne daugiau kaip 25 tūkst. eurų paramos, o kelių smulkių ūkių bendram projektui kiekvienam dalyvaujančiam ūkiui numatyta 25 tūkst. eurų parama. Jei jos kreipsis kelių labai mažų ūkių grupė, pvz., keturi ūkiai, paramos suma galės siekti 100 tūkst. eurų. Smulkiesiems ir vidutiniams ūkiams paramos suma vienam projektui galės siekti 200 tūkst. eurų.

Skatinant kartų kaitą kaime padidinta parama jauniesiems ūkininkams. Jiems bus teikiama parama investicijoms į gamybinius pastatus, derliaus nuėmimo, pirminio paruošimo, apdorojimo, saugojimo, sandėliavimo įrangą. Vidutinė paramos ūkiui modernizuoti suma – iki 0,5 mln. eurų. Pirmą kartą paramos gamybinėms investicijoms besikreipiantiems jauniesiems ūkininkams bus teikiamas 20 proc. didesnis nei bazinis iki 50 proc. paramos intensyvumas. Investicijoms į gyvūnų gerovę paramos intensyvumas sieks net 80 proc. „Nuo 2023-iųjų jauniesiems ūkininkams bus mokama 60 tūkst. eurų įsikūrimo išmoka, pagal KPP gaudavo 40 tūkst. eurų. Taip pat jie galės pasinaudoti ir lengvatine paskola“, – pažymi J. Stakėnienė.

Šiems ūkininkams padidintos tiesioginės išmokos – už pirmuosius 70 ha jiems bus mokama 137 Eur/ha išmoka, iki šiol jie gaudavo po 87 Eur/ha už pirmuosius 90 ha.

Ričardo Pasiliausko nuotr.

Užs.Nr.086

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI: EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Rūšiavimo centruose pakuočių atliekos iš įmonių priimamos nemokamai

Nuo šių metų gruodžio 1 dienos visuose Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro rūšiavimo centruose (didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse) iš įmonių, sudariusių atliekų pridavimo į rūšiavimo centrus sutartis, plastiko, popieriaus, stiklo bei medinių pakuočių atliekos priimamos nemokamai.

Pagal ARATC direktoriaus įsakymu patvirtintus atliekų priėmimo ir apdorojimo rūšiavimo centruose įkainius minėtoms pakuočių atliekoms nuo šiol taikomas nulinis tarifas.

Norint pristatyti didesnį pakuočių kiekį (200 kg ar daugiau), dėl jų priėmimo reikėtų iš anksto susiderinti su rūšiavimo centro darbuotoju telefonu ar el. paštu. Kontaktus rasite https://www.aratc.lt/kontaktai-rusiavimo-centrai-2/

Primename, kad šienainio plėvelė nepriskiriama prie pakuočių!

Raginame įmones atsakingai tvarkyti savo atliekas, naudojantis rūšiavimo centrų paslaugomis.

Iš gyventojų atliekos (išskyrus automobilinį plastiką ir sunkiasvorių automobilių bei industrinės technikos padangas) rūšiavimo centruose priimamos nemokamai.

Į rūšiavimo centrus reikia vežti didelių gabaritų pavojingas, statybų, remonto ir kitas atliekas, kurios netelpa į rūšiavimo konteinerius arba kurių mesti į šiuos konteinerius negalima.

Informaciją apie rūšiavimą rasite https://www.aratc.lt/atlieku-tvarkymo-atmintine/.

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro inf. *Užs.Nr.087*

Visų metų darbas apvainikuotas „Rudens kraitės“ apdovanojimais

(Atkelta iš 3 p.)

Nominaciją „Originaliausia terasa“ pelnė „**Namų restoranas**“ (Roberta ir Andrius Blekaičiai); už „Draugiškiausią pramogą“ gamtai paskatintas įmonės „**Pramogų kalnas**“ direktorius **Domas Galbuogis**; nominacija „Inovatyvi aplinka“ už apleisto pastato pertvarkymą skirta **UAB „Tobulas Projektas“** (direktorius Giedrius Kiškionis).

Prie sveikinimų žemdirbiams, žmonėms ir bendruomenėms, savo kraštą gražinantiems prasmingais darbais, iniciatyvomis ir projektais, prisidėjo ir svečiai.

„Gyvenimo“ laikraščio redakcija džiaugiasi galėjusi šventėje padėkoti birštoniečiams už prasmingas aplinkos puoselėjimo, atminimo vietų tvarkymo iniciatyvas. „Gyvenimo“ laikraščio redaktorė **Ramutė Šimukauskaitė** įteikė nominacijas 2021 metais geriausiais pripažintų Birštono savivaldybės projektų iniciatoriams, kuriuos balsavimo metu išrinko laikraščio skaitytojai.

Lietuvos žemės ūkio rūmų direktorius Sigitas Dimaitis padėkomis paskatino jaunąsias ūkininkes Astą Kavaliauskaitę (žirgininkystė) ir Sigitą Zakarauskienę (mėsinių galvijų auginimas), taip pat Zigmą Zdanevičių (bitininkystė).

„Dešimtmečio“ projekto nominacija įteikta veikliai **„Bočių“ bendrijos bendruomenei**, nuo 2006 metų tvarkančiai apleistas Panemunio ir Gudakalnio kapinaites. 2021 metų projekto nominacija už birštoniečius ir svečius uždegusią iniciatyvą „Mano dovana Birštonui“ skirta jos autorei Birštono savivaldybės merei **Nijolei Dirginčienei**. Nominacijoms skirtus prizus sukūrė tautodailininkas **Andrius Lik**.

Padėkos vakarą nuotaikingu koncertu pratęsė Vilkaviškio kultūros centro jaunimo pučiamųjų instrumentų orkestras ir šokėjos (vadovas Saulius Mickevičius). Vėliau pasimėgauta paruoštomis vaišėmis, bendravimo akimirkomis ir klausytasi grupės „Kava“.

Dalė Lazauskienė

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos regiono vadovė Žydrė Kažukalovienė už ilgametį bendradarbiavimą padėkojo ištikimiems savo klientams. Dalės Lazauskienės nuotraukos

Knyga – Juozo Palionio labdaros ir paramos fondo veiklos prioritetas

Jau antrą dešimtmetį gyvuoja Juozo Palionio labdaros ir paramos fondas, kurio įkūrėjai yra ir buvusio parlamentaro šeimos nariai: dukra ir sūnus Edita ir Andrius Palioniai, žmona Julija Palionienė. Nuo fondo įsikūrimo pradžios, jo vadovė – Edita Palionytė. Pagrindinė JPLP fondo paramos sritis – kūrybinės veiklos. Kasmet dėl paramos į fondo atstovus kreipiasi švietimo ir kultūros įstaigos, visuomeninės organizacijos, Jaunimo iniciatyvų organizatoriai, pavieniai asmenys. Prisidėti, padėti svajonėms tapti realybe, vadinasi, nešti džiaugsmą, kad kuo daugiau būtų laimingų, besišypsančių žmonių. Nors ilgas pandeminis laikotarpis suvaržė „gyvą“ bendrystę, tačiau atvėrė daug kelių kūrybiniams ieškojimams. Džiaugiamės, kad su fondo finansine parama „Žiburio“ gimnazijai pavyko įgyvendinti Kalėdinių kūrybos žibintų projektą, atverti duris naujiems ieškojimams Prienų Jaunimo erdvės kūrybiniam projektui „Po grindim“, Birštono „Bočių“ senjorams surengti kultūrinius renginius pažymint ansamblio „Sidabrinė gija“ ir bendruomenės veiklos jubiliejus, prisidėti prie LASS Prienų filialo ansamblio „Puriena“ veiklos, paremti Veiverių KLC Skriaudžių ansamblio „Kanklės“ kompaktinės plokštelės išleidimą ir t. t. Prioritetinė fondo kryptis išlieka ta pati – knygų leidyba. Taigi, minint ilgamečio parlamentaro, Birštono garbės piliečio Juozo Palionio gimtadienį, gruodžio 1-ąją, būtent apie tai, apie naujos knygos atėjimą.

LR Seimo narys (2000-2011 m.), Birštono garbės pilietis 2012 m. (vardas suteiktas po tragiškos žūties) – Juozas Palionis.

„Gilios upės teka tyliai“ *(Japonų patarlė)*

Filosofas **Antanas Maceina** tvirtina, kad „paprastas buvimas žmogaus netenkina, vertybė yra ne pats buvimas, o jo turinys – kam ir kodėl jis yra. Žmogaus paslaptis glūdi ne tame, kad gyvena, bet kam gyvena“.

Gyvenimas ir gražus tuo, kad kiekvienas žmogus įneša į jį dalelę gėrio. Pats gėris tampa patrauklesniu, kai juo dalijamės. Kūryba – vienas iš būdų skleisti gėrį. Pradžia, kokia ir kieno ji bebūtų, visuomet yra iššūkis ir išbandymas, tad ir kūrybinio kelio pradžioje labai svarbus padrąsinimas, pastebėjimas, pagyrimas. Labai svarbus ir svajonės išsipildymas. Įžangos žodyje poezijos knygai „Gili žodžių versmė“ kūrėjas ir kuriančių žmonių skatintojas bei rėmėjas Juozas Palionis rašė: „Kūrybos šaltinio versmė, trykštanti vienumoje iš tyros širdies, gaivina ir pačio kūrėjo sielą, tos išlietos ant balto popieriaus mintys ir svajos jaudina ir kitus.“ Koks nuostabus dalykas patirti išsipildžiusios svajonės jausmą, laikyti rankoje knygą su savo minčių išlikimo lašais! Ir dar didesnis džiaugsmas, kad tai yra svarbu ne vien Tau, kuriančiam, rašančiam, bet ir Tavo kūrybą pastebinčiam žmogui, kuris prisideda prie svajonės išsipildymo. Knygai suteikiama ypatinga teisė dėlioti istorinius faktus, sieti juos su žmogaus kūryba, tuo pačiu metu ir liūdėti, ir džiaugtis: praradime ieškoti naujos atrasties, leistis į neaprėpiamas ir neišmatuojamas gamtos grožio, gimtinės traukos, kalbos lauko dosnumo ir vaizduotės dermės keliones. Svarbiausia yra žodis, gimtosios lietuvių kalbos žodis. Būtent jis ir atveria duris į laisvą kūrėjo pasaulį. Svarbu išdrįsti per žodį, per kalbą pateikti savąjį „aš“. Žodis peržengia per slenkstį, iššniukštinėja visas sodybos kertes, blaškosi po pavasarius ir vasaras, kol užauga ir subręsta laiko nugairintuose kalbos arimuose. Laikas ir patirtys užaugina ir žodį, ir kūrėją. Būtent apie tai – nuo pradžios, nuo lopšinės ir iki pabaigos – iki raudos. Ne iš eilės, bet su teise suklupti, pakilti ir eiti. Į savo kelią, į gyvenimą, į skaitytoją.

Kaskart, kai paimi į rankas knygą, – atveri duris į savęs pažinimą. Knygos valia ir teisė – sugrąžinti mus prie ištakų, prie žmogaus esaties vertybių, prie šaknų, kurios augina ir saugo žmogaus ir tautos išlikimą. Ant savo gyvenimo ir ėjimo į skaitytoją slenksčio jau stovi knyga „**Kur žmogaus ir Nemuno kelias**“. Knygos parengimą gyvenimui galima būtų prilyginti kūdikio išnešiojimui. Toks pat ilgas vyksmo procesas, nuo kurio priklauso ir sėkmingas knygos gyvenimas. Labai svarbūs visi momentai: nuo subrandintos idėjos iki skaitytojo rankų, akių ir širdies prisilietimo. Mintys apie naujos knygos išleidimą dėliojosi palaipsniui, juolab kad pati tokio pabūdžio knygų idėja Prienų ir Birštono krašte jau gyvuoja keletą dešimtmečių. Spaudai rengiamai knygai „Kur žmogaus ir Nemuno kelias“ nesurasime vieno, paties tinkamiausio apibūdinimo, kuriam literatūriniam žanrui galėtume ją priskirti. Vis dėlto bendrinis įvardijimas, ar sąvoka, kokią žinutę knyga siunčia skaitytojui, be jokios abejonės, yra. Ši knyga – įvairių kartų ir skirtingų kūrybinių patirčių bei gebėjimų Prienų ir Birštono žmonių bendruomenės knyga. Ji – tęstinis šios idėjos sumanytojo – Juozo Palionio – projektas. Knygoje atrasime ir Juozo Palionio sūnaus – **Andriaus Palionio**, LR Seimo nario, organizuotų projektų, skirtų gimtajai kalbai, autorių darbus. Tarsi pratęsdamas tėčio kūrybinius įsipareigojimus, sūnus Andrius taipogi telkia kūrybai Nemuno krašto bendruomenę. Dešimtmetį gyvuojantis Juozo Palionio labdaros ir paramos fondas garbingai tęsia knygų apie gimtąjį Prienų – Birštono kraštą ir jo žmones iniciatoriaus ir idėjų generatoriaus, LR Seimo nario, Birštono Garbės piliečio, tiesiog Nemuno ir knygos žmogaus – Juozo Palionio darbus.

Knygos „Kur žmogaus ir Nemuno kelias“ kūrėjais yra daugiau nei šimtas Prienų ir Birštono krašto bendruomenės atstovų. Knygos esmė ir prasmė – žmonės, gaivinantys bei žadinantys kūrybos versmes, skatinantys kūrybai ir kuriantys. Ši knyga – minčių lietūs, kalbos spinduliai, kūrybos šaltiniai.

„Rašyti, kurti savo poeziją yra viena, rūpintis kitais, juos surinkti į knygas, išleisti, paskleisti yra visiškai kita. Taip pasielgti gali tik geri, nesavanaudžiai, mylintys žmonės. Tokie, kuriems rūpi ne tik jie patys, ko mūsų gyvenime šiandien vis labiau trūksta ir vis daugiau stigs. Juozas Palionis šiuo požiūriu – išskirtinė asmenybė. Vienas Lietuvos šviesuolių, ant kurių laikosi visa mūsų istorija, kultūra, galbūt ir tautiškumas. Nieko neperšantis, tačiau padedantis, skleidžiantis grožį ir gėrį“. Vieno iš knygos bendraautorių, ilgamečio ir įžvalgaus politiko Gedimino Kirkilo mintimis būtų galima trumpai apibūdinti ir knygos misiją – skleisti grožį ir gėrį. Knygoje šviesą vienodai skleidžia gimtosios kalbos žodis ir juo įtaigiai skaitytoją viliojanti rašančiojo asmenybė. Vis dėlto gaila, kad apie ryškias Nemuno žemės asmenybes, prisidėjusias prie knygos autorystės, šiandien jau kalbame būtuoju laiku, tačiau džiugina tai, kad jų mintys, kūryba, o kartu ir jie patys pasilieka istorijoje.

Knygą įvardijame kaip didžiausią vertybę, kaip dvasinio pasaulio pilnatvę, žmogaus augimo ir asmenybės tobulėjimo šaltinį, kaip namus, be kurių gyvenimas ir pasaulis būtų beprasmis. Knygos bendraautorius, šviesaus atminimo mokytojas Antanas Krūvelis, knygą prilygino žmogui. Anot jo, „knyga, kaip ir žmogus, gimsta skausmuose, kartu suteikdama jam daug džiaugsmo ir laimės“. Nuostabu yra tai, kad buvo, yra ir labai norisi tikėti, jog ir ateityje bus žmonių, kuriems

(Nukelta į 6 p.)

Justino Adomaičio knygos „Kaimas gyvas“ pristatymas Birštono seniūnijoje.

Birštono meno mokykla „sugrįžo namo“: bendruomenei pristatytas renovuotas pastatas

(Atkelta iš 3 p.)

ir ilgaamžės medžiagos. Taip pat sutvarkyta teritorija aplink pastatą – pakeistos visiškai nusidėvėjusios takų ir gatvės dangos.

„Šiandien Birštono meno mokyklos kolektyvas sugrįžo namo. Dvejus metus, kol truko pastato rekonstrukcijos darbai, Meno mokyklos mokytojai ir ugdytiniai mokėsi skirtingose miesto vietose, o šiandien turi galimybę tęsti kūrybinę veiklą naujose, specialiai pritaikytose, klasėse.

Džiaugiuosi, kad mūsų kurortas pasipildė dar vienu atnaujintu ir bendruomenei labai reikalingu objektu. Simboliška, kad pastato fasadas dekoruotas medžių motyvais. Kaip medžiai stiebiasi į viršų, taip tegul stiebiasi ir Meno mokykla: tegul kiekvienas sugrotas kūrinys, nutapytas paveikslas, pagamintas meno dirbinys tampa dar vienu žaliuojančiu lapeliu Birštono meno mokyklos medžių lapijoje“, – atidarymo progai skirtame sveikinime linkėjo Birštono savivaldybės merė **Nijolė Dirginčienė**.

Naujajame pastate pirmas aukštas skirtas muzikos besimokantiems, o antras – dailės ir dizaino būrelių lankytojams. Mokinius pasitiks erdvi terasa, jaukios klasės ir kūrybinės erdvės.

Rekonstruojant pastatą daug dėmesio buvo skiriama ir neįgaliųjų judėjimo poreikių užtikrinimui. Šalia pagrindinio įėjimo į pastatą

Visada puoselėti kūrybiškumo dvasią rekonstruotų namų šeimininkams linkėjo ir mons. Jonas Dalinevičius.

įrengtas elektrinis vertikalus keltuvas, pastato pirmame aukšte įrengtos nuovažos, o iš pirmojo aukšto į antrąjį galima pasikelti neįgaliųjų keltuvu. Iš galerijos į lauko terasą numatytas patekimas laiptais-keltuvu, kurie transformuojasi ir gali neįgalųjį perkelti ant lauko terasos.

Šiuo metu Meno mokykloje mokosi apie 200 mokinių: nuo pačių jauniausių iki suaugusiųjų, o juos moko 20 pedagogų. Mokykloje galima mokytis muzikos, dailės, dizaino meno subtilybių, moksleiviai aktyviai ugdomi fortepijono, smuiko, būgnų, gitaros specialybėse, saksofonistų ansamblyje. Šiais mokslo metais atgaivinta akordeono specialybė.

Birštono krašto žinios

- **Birštono savivaldybės administracija 2021 m. atliko Birštono savivaldybės gyventojų apklausą dėl asbesto surinkimo ir išvežimo ir pateikė paraišką LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai dėl Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos priemonės „Subsidijos ir dotacijos namų ūkiuose susidariusioms asbesto atliekoms tvarkyti“ projekto finansavimo.** Iš Birštono savivaldybėje individualių ūkių nuo 2022 m. birželio mėn. iki lapkričio mėn. buvo surinkta per 100 tonų asbesto. Gyventojams asbesto šalinimas ir vežimas į Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrą buvo nemokamas.
- **Birštone atsirado lentelių, nurodančių, kad miesto gyventojai ir svečiai nelesintų paukščių: balandžių ir ančių.** Taip siekiama švarinti miestą ir bent kažkiek keisti paukščių įpročius, kad šie maisto ieškotų patys. Įspėjamosios lentelės jau pakabintos Lelijų gatvės daugiabučių gyvenamųjų namų kvartale, prie laiptinių, kur dažniausiai ir buriasi balandžiai. Taip pat pritvirtintos šalia „Tulpės“ sanatorijos upelio ir netoli sanatorijos „Versmė“ esančių tvenkinėlių. Šias vietas labiausiai pamėgusios antys. Balandžių ir ančių lesinimas skatina nenatūralų jų elgesį, teršia aplinką, platina ligas, kenčia kurorto estetika, didėja valymo išlaidos. Besibūriuojantys balandžiai, ypač ant Lelijų g. daugiabučių stogų, apdergia kiemus, automobilius, šaligatvius, gyventojų langus ar balkone padžiautus drabužius. Kai kurie žmonės yra nuolatiniai lesintojai, balandžiai juos patys atpažįsta, paskui juos seka. Vėliau įsidrąsinę balandžiai lizdus suka ir peri atviruose balkonuose, daugiabučių palėpėse, lietvamzdžiuose ir pan. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. (6.4.)-AV-469 patvirtintų Gyvūnų laikymo Birštono savivaldybės teritorijos gyvenamosiose vietovėse taisyklių 104.41 papunktyje nurodoma, kad draudžiama maitinti antis, balandžius ir kitus gyvūnus bendrojo naudojimo erdvėse.

INFORMACIJA APIE PARENGTĄ IR PATEIKTĄ TVIRTINTI MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ VIETOVĖS KLASIŲ TERITORIJŲ PLANĄ

Informuojame, kad vadovaujantis LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, LR energetikos ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 1-339 patvirtintu Elektros tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), skirstomųjų dujotiekių, šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų, magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašu, yra parengtas ir LR energetikos ministrui pateiktas tvirtinti **Birštono savivaldybės teritorijoje esančių magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų planas** (toliau – **Planas**). **Plano iniciatorius:** AB „Amber Grid“, Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius. **Plano rengėjas:** VĮ Registrų centras, Lvivo g. 25-101, LT-09320 Vilnius. **Tikslas** – parengti, tenkinant viešąjį interesą, Birštono savivaldybės teritorijoje esančių magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų planą. **Susipažinti** su parengto ir pateikto tvirtinti Plano sprendiniais galima Plano iniciatoriaus internetinėje svetainėje *https://www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/skelbimai*

ĮVAIRŪS

PIGIAUSIOS PASKOLOS, REFINANSAVIMAS IR AUTOLIZINGAS. * Paskolos nuo 100 iki 25000 Eur, laikotarpiu iki 84 mėnesių. * Pirmą įmoką galima atidėti iki 3 mėn. * Mažos palūkanos. Pvz., pasiskolinkite 100 Eur ir per 3 mėn. grąžinkite iki 110 Eur. Teirautis tel. 8 601 50 935, Ričiardas.

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Knyga – Juozo Palionio labdaros ir paramos fondo veiklos prioritetas

(Atkelta iš 5 p.)

svarbus kuriamo gėrio ir grožio įamžinimas knygose kaip labai vertingas palikimas ateities kartoms.

Juozo Palionio labdaros ir paramos fondas dėkoja kiekvienam, prie knygos „Kur žmogaus ir Nemuno kelias“ kūrimo prisidėjusiam žmogui. Už kiekvieną daugiasluoksnį, kaip ir gimtinės žemė, lietuvių kalbos žodį, kuriuo knygoje prabyla nedrąsi, dar vaikiška poezija, akis traukia ir mintis svaigina maištaujanti, krykštaujanti, ieškanti, šėlstanti jaunystės lyrika, į gilius apmąstymus ir švelnius žodžio paglostymus kviečia brandi vyresniosios kartos atstovų kūryba. Knygos atmintyje fiksuojamas ir žmogų auginantis gimtosios kalbos žodis, ir laiko virsmas, ir nepavargstanti nemunais lietis kūrybinių atradimų tėkmė. Ir viskas knygoje susišaukia, dera ir tinka. Juk gyvenimas ir yra kūryba, kai skausmas ir džiaugsmas greta, kai gyvenimo drama ir poezija vienija žmones, kviečia kurti grožį ir keičia pasaulį, kad kuo mažiau vietos liktų blogiui.

Kandidatuodamas į LR Seimą 2008-aisiais metais, Juozas Palionis rašė: „Kultūringa, išsilavinusi, bendruomeniška visuomenė – tai sėkmingos valstybės gyvenimo pagrindas. Visada stengiausi ir toliau tą patį darbą dirbsiu – remsiu ir skatinsiu mokinių ir jaunimo kūrybines, kultūrines, sportines iniciatyvas, projektus. Nuolat bendrauju su mokiniais ir jaunimu, todėl esu įsitikinęs – nėra nė vieno vaiko, jaunuolio, kuris nenori išmokti būti tvirtas ir pasitikintis savimi.

Viena svarbiausių sričių, kuriai būtina valstybės parama, – švietimas. Kai mūsų visuomenė bus labiau išsilavinusi, tuomet mes ir pasaulyje galėsime konkuruoti ne pigia darbo jėga, o mūsų proto sukurtais aukštesnės pridėtinės vertės produktais. Neabejodamas sakau: jaunimas kasmet vis labiau veržiasi į mokslą. Šis poslinkis užtikrina mums ateitį, parodo mūsų jaunosios kartos veiklumą, iniciatyvumą, norą tobulėti. Džiaugiuosi savo gimtojo krašto jaunimu, kurį puikiai pažįstu: ne kartą surengtos sportinės varžybos, kūrybos konkursai, apdovanoti gabiausieji. Vis daugiau jaunimo sutinku visuomeninėje veikloje, bendruomenių renginiuose. Vadinasi, randasi ryšys tarp vyresniosios ir jaunesniosios kartos. Išmoksime gerbti vyresniąją kartą, savo tėvus ir senelius – tapsime tvirtesni, nes vertingos patirties perėmimas, paveldo saugojimas yra ne tik tautiškumo, valstybingumo, bet ir kiekvieno mūsų stiprybė. Šis dialogas ypač reikalingas: perduodama patirtis, auga supratimas, gimsta naujos tradicijos ir idėjos. Pažįstu ir vis labiau stebiuosi – kiek daug darbščių, drąsių, kūrybingų, iniciatyvių žmonių gyvena Nemuno vingių krašte. Džiaugiuosi ir dėkoju visiems – tikintiems prasmingu darbu ir nuolatiniu dialogu, kuriantiems ir tobulėjantiems, neabejingiems ir drąsiems“.

Juozo Palionio kūrybos palikimas.

Juozo Palionio labdaros ir paramos fondo atstovė Valė Petkevičienė

Savanorystės viešinimo renginiai finansuojami Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2022 metų veiksmų plano 1.1.6 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ valstybės biudžeto lėšomis.

Per Lietuvą nuvilnijo Savanorystės metams skirti renginiai

Gruodžio 5 dieną minima Tarptautinė savanorystės diena. Siekiant pažymėti savanorystės įteisinimo Lietuvoje dešimtmetį ir atkreipti dėmesį į visuomenės įsitraukimo į savanorišką veiklą svarbą bei savanorių indėlį, prisidedant prie COVID-19 pandemijos pasekmių suvaldymo, 2022-uosius metus Seimas paskelbė Savanorystės metais, tad Lietuvos savanoriams šiemet gruodžio 5-oji – dviguba šventė.

Savanorystės, kaip svarbios ir neatlygintinos bei didelę pridėtinę vertę kuriančios veiklos, minėjimo renginiai nuvilnijo per visą Lietuvą. Spalio 20 d. Prienų rajono ir Birštono diabeto klubas „Versmė“ kartu su Birštono parapijos Caritas, įgyvendindami Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2022 metų veiksmų plano 1.1.6 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ lėšomis finansuojamą projektą „Savanorystė veža“, subūrė Birštono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų atstovus, svečius iš Birštono savivaldybės įstaigų į konferenciją Birštono Kurhauze Savanorystės metams paminėti.

Konferencijos dalyvius ir svečius pasveikino bei renginį moderavo Prienų rajono ir Birštono diabeto klubo „Versmė“ klubo pirmininkė **Birutė Bartkevičiūtė**. Ji pristatė Birštono NVO tarybos narių atliktus darbus bei veiklas, kuriose atstovaujamas NVO sektorius.

Už prasmingus ir gražius darbus visuomenininkų pasveikinti atvyko ir Birštono savivaldybės vicemeras **Vytas Kederys**, pastebėjęs, jog tik mylintis žmogus gali būti laimingas ir tą džiaugsmą dalinti kitiems. „Nevyriausybinių organizacijų Birštone yra daug ir jų nariai atlieka gražų darbą“, – linkėdamas savanoriams sveikatos ir meilės, renginio metu sakė vicemeras.

Savanorystės metų proga už aktyvią bendruomeninę veiklą ir prisidėjimą, kuriant Birštono krašto gerovę, V. Kederys merės **Nijolės Dirginčienės** vardu, taip pat asmeniškai padėkojo gausiam būriui Birštono NVO atstovų-savanorių bei nominacijos „Birštono NVO savanorystė“ laureatei Birutei Bartkevičiūtei.

Birštono dekanas mons. **Jonas Dalinevičius** atkreipė dėmesį į tai, jog žmogus, einantis savanorystės keliu, pasisemia daug daugiau nei tas, kuris renkasi paprastą gyvenimo kelią. Anot jo, savanoris visuomet yra geras krikščionis, o geras krikščionis privalo būti savanoris, nes pati krikščionybė nuo pat savo gyvavimo pradžios rėmėsi savanorystės idėja. „Per savanorystę jūs ateinate ir prie Dievo, ir pelnote daug daugiau nei eidami įprastu gyvenimo keliu. Darydami gerus darbus, gaunate ne tik moralinį pasitenkinimą, bet ir dvasinį palaikymą, kuris labai reikalingas jūsų pilnatvei“, – savanorystės prasmę ir naudą žmogui akcentavo J. Dalinevičius.

Gausiai susirinkusiuosius savanorius sveikino ir LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Nevyriausybinių organizacijų plėtros skyriaus vedėja **Justina Lukaševičiūtė**, kuri pasidžiaugė, jog Birštonas vienas pirmųjų Lietuvoje paminėjo Savanorystės metus.

Apie savanorystės naudą visuomenei ir pačiam sau konferencijos metu iš asmeninės patirties kalbėjo ir VšĮ „Savanoriai vaikam“ iniciatyvos „Niekieno vaikai“ savanorė dr. **Rūta Urbanavičiūtė**. Lietuvoje studijuojanti **Annamaria Lucia Nevmark** iš Jungtinių Amerikos Valstijų, teisininkė **Agnė Vitkutė**.

Pagrindinis iniciatyvos „Niekieno vaikai“ siekis – kad nė vienas vaikas ligoninėje neliktų vienišas ir gautų jam reikalingą emocinę paramą. Iniciatyvos savanoriai laiką su vaikais leidžia ne tik dienomis, bet ir vakarais, savaitgaliais, o esant poreikiui, ir naktį. Savanorės dr. R. Urbanavičiūtės pastebėjimu, savanorių buvimas kartu su vaikais, kurie gydosi ligoninėse, ne tik padeda juos prižiūrėti, bet ir patenkinti šių vaikų emocinius poreikius. Be to, taip sumažėja šių pacientų elgesio problemų, pagerėja vaikų miego kokybė, pastebimas greitesnis vaiko sveikimas, pagerėja psichomotorinė raida. Dr. R. Urbanavičiūtė pripažįsta, jog pagalba kitiems pakeitė ir jos pačios gyvenimą. Savanorystė jai suteikė galimybę įvairių kursų ir mokymų pagalba pagerinti savo įgūdžius ir žinias, taip pat psichologinę paramą, vidinį pasitenkinimą, atvėrė duris naujoms pažintims bei išugdė tokias žmogiškąsias vertybes, kaip tolerancija.

O štai, Lietuvoje LSMU VA studijuojanti JAV pilietė Annamaria Lucia Nevmark teigia, jog savanorystės patirtis jai ne tik teigiami pokyčiai, bet tai tapo ir naudinga patirtimi būsimame profesiniame kelyje. „Visuomet labai mylėjusi gyvūnus“, sakė ji. Annamaria gimtojoje šalyje savanoriavo gyvūnų prieglaudoje ir, kaip pati teigė, savanorystės metu įgyti įgūdžiai jai pravertė ir vis dar praverčia studijuojant Veterinarijos medicinos mokslus, kuriuos mergina šiuo metu „kremta“ Lietuvoje.

Patirtimi taip pat dalijosi Agnė Vitkutė, savanoriaujanti žmogaus teisių organizacijoje „Žmogaus teisių balsas“. Tai – žmogaus teisių tyrimų, švietimo, komunikacijos ir advokacijos organizacija, kurioje, anot pašnekovės, bendrystę atranda jaunuoliai, besidomintys žmogaus teisėmis Lietuvoje ir pasaulyje. Jie savo veikla padeda teikiant konsultacijas dėl lygių galimybių ir nediskriminavimo principų.

Studentai **Chidinma Florence Uwaoma** iš Nigerijos bei **Nijat Aghayev** (Azerbaidžanas), šiuo metu studijuojantys Alytaus kolegijoje, pristatė savo savanorystės patirtis gimtose šalyse ir Lietuvoje. Chidinma Florence Uwaoma savanoriavo Raudonajame Kryžiuje, o Alytaus kolegijos studentas Nijat Aghayev buvo mokytoju savanoriu vienoje Pietų Lietuvos mokykloje.

Prienų rajono ir Birštono diabeto klubo „Versmė“ klubo pirmininkė Birutė Bartkevičiūtė (kairėje) kartu su MB „Šuns ritmu“ ir VšĮ „Savanoriai vaikam“ savanorėmis.

Anot jaunimo atstovų, savanorystė daro įtaką žmogiškų vertybių stiprinimui ir savanoriui, ir asmenims, kurie sulaukia pagalbos.

Savo patirtimi, dirbant su savanoriais, dalijosi ir LSMU Šeimos klinikos lektorė **Ilona Lukoševičiūtė-Noreikienė**, kuri apibendrindama savanoriškos veiklos teikiamas naudas, savanorystę apibūdino, kaip gyvenimo grožio (savi)lyderystę.

Konferencijos metu MB „Šuns ritmu“ atstovės **Urtė Ivanavičiūtė** ir **Gintarė Urbonavičiūtė** susirinkusiesiems pristatė alternatyvų, pagalbinį gydymo būdą, specialiai apmokyto šuns pagalba padedantį pasiekti geresnės fizinės, emocinės sveikatos, pagerinti pažintinius bei socialinius įgūdžius – kaniterapiją. Anot „Šuns ritmu“ atstovių, gyvūnas – tai tobuliausias kūrinys, padedantis užmegzti kontaktą su žmogumi, o tai ypač padeda savanoriškoje veikloje. „Pirmiausia tu žmogui leidi susipažinti su šunimi ir, kai žmogus susikoncentruoja į šunį, jis pamiršta, kad šalia dar esi tu, visiškai nepažįstamas žmogus. Ir tas šuo labai greitai tampa savas ir gerai pažįstamas, o per šuns glostymą ar kitas komandas žmogus pradeda bendrauti ir su tavimi“, – apie šuns pagalbą gydymo procese pasakojo „Šuns ritmu“ atstovės. Su kaniterapija „Šuns ritmu“ komanda savanoriauja: ligoninėse, ugdymo įstaigose, vaikų globos namuose ir kt., nes, kaip sakė Urtė ir Gintarė, kaniterapiją galima pritaikyti įvairaus amžiaus negalią turintiems ar negalios neturintiems žmonėms.

Išklausę savanorystės patirčių istorijas bei pasisėmę naujų žinių, konferencijos dalyviai toliau savo žinias ir įgūdžius tobulino bei gerąją patirtimi dalijosi praktiniuose užsiėmimuose.

Pagalbos namuose tarnybos bei Labdaros ir paramos fondo direktorė **Jūratė Matikovienė** praktinėse dirbtuvėse skatino kiekvieno asmeninę savanorystę prilyginti batams. Užsiėmimo metu dalyviai piešė savo savanorystės batus bei diskutavo, kokie batai labiausiai atspindi kiekvieno asmens savanorystę. Pasak lektorės, kiekvienas asmuo savanoriaudamas gali atiduoti kitam tai, kuo pats turtingas. Todėl praktinių dirbtuvių metu gilinosi į savo stipriąsias savybes, kurias galėtų panaudoti bei naudoja savanorystėje.

Konferenciją užbaigė dalyvių ir lektorių aktyvi diskusija, kurioje Birštono moksleivė, jaunoji savanorė **Emilija Treigytė**, džiaugėsi savo asmenine savanorystės patirtimi bei teigė, kad savanorystė, tai jaunimo saviraiškos ateitis. Konferencijos dalyviai diskutavo, kas yra kiekvienam iš jų savanorystė, ko reikėtų, kad į savanorišką veiklą įsitrauktų kuo daugiau jaunimo, vyktų savanoriškos veiklos tęstinumas, augimas. Renginį vainikavo Birštono meno mokyklos auklėtiniai, padovanodami muzikinį sveikinimą visiems dalyviams ir laureatams.

Suorganizuota konferencija Savanorystės metų renginiai nesibaigė, lapkričio 28 d. nevyriausybinių organizacijų pirmininkai, aktyvūs nariai jungėsi į nuotolinius mokymus viešųjų pirkimų nevyriausybinėje organizacijoje vykdymo tema, o lapkričio 29 d. – į nuotolinius mokymus savanorių pritraukimo ir išlaikymo tema. Lektorės LSMU Šeimos klinikos lektorė **Ilona Lukoševičiūtė-Noreikienė** bei Mykolo Romerio universiteto Edukologijos ir socialinio darbo instituto lektorė, **supervizorė dr. Neringa Kurapkaitienė** taip pat supažindino su šiuo metu galiojančio Savanoriškos veiklos įstatymo nuostatomis bei planuojamomis naujovėmis įstatyme, savanoriškos veiklos organizacijoje dokumentacija. Vyko aktyvi dalyvių klausimų-atsakymų diskusija, lektorė pasidalijo nuorodomis į tarptautines savanorystės organizacijas.

Tikėtina, kad ši aktyvi iniciatyva augs į tęstinę praktiką, taip stiprins NVO sektorių, bendruomenines organizacijas, pritrauks savanorių įvairiose amžiaus grupėse, puoselės savanorystę Birštono bendruomenėje, Lietuvoje, pasaulyje.

Rimantė Jančauskaitė

Akimirka iš spalio 20 d. vykusios konferencijos praktinių užsiėmimų.

Šventėje – apie pagarbą žemdirbiams ir jų auginamai duonai

(Atkelta iš 1 p.)

Apdovanojo konkurso „Metų ūkis“ nugalėtojus ir dalyvius

Konkursą „Metų ūkis 2022“ tradiciškai organizavo Prienų rajono savivaldybė, Prienų ūkininkų sąjunga, „Gyvenimo“ redakcija, Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba, pretendentų vertinime svarų žodį tarė ir seniūnai, seniūnijų žemės ūkio specialistai.

M.Butkevičius pasidžiaugė rajone išlaikyta ilgamete „Metų ūkio“ konkurso tradicija, padėkojo partneriams, kurių pastangų dėka kasmet išrenkami pažangiausių, geriausiai besitvarkančių ūkių savininkai. Jo pastebėjimu, į ūkininkų gretas per pastaruosius metus įsiliejo nemažai jaunimo, kurie puikiai tvarkosi savo valdose, dalyvauja įvairiose Lietuvos kaimo plėtros programos priemonėse, modernizuoja ūkius nuosavomis ir ES lėšomis. Taip pat nuolat ieško inovatyvių sprendimų, siekdami išsilaikyti besikeičiančiomis rinkos ir klimato kaitos sąlygomis. Todėl jis pripažino, kad vertinimo komisijai kasmet tenka nelengva užduotis išrinkti geriausius ūkininkus.

Šiais metais „Metų ūkio“ konkurse dalyvavo aštuoni ūkininkai, jauniausiam dalyviui – 24-eri, vyriausiems – arti penkiasdešimties.

Vertinimo komisijos sprendimu, konkurso „Metų ūkis 2022“ nugalėtojais paskelbti pažangiai ūkininkaujantys augalininkystės ūkio savininkai **Aušra** ir **Aurimas BABENSKAI** iš Veiverių seniūnijos.

Antrąją vietą laimėjo Prienų seniūnijos ūkininkaitė **Rasa RAŠIMAITĖ-IMHOF**, kuri, pasekusi tėvų pėdomis, šiuo metu valdo 300 ha mišrų ūkį, jame vykdomi moksliniai tyrimai.

Trečios vietos laimėtojais pripažinti **Audronė** ir **Gintas GALINIAI** iš Šilavoto seniūnijos. Šeimos valdomame augalininkystės ūkyje dirbama per 200 ha žemės.

Šiemetinio konkurso nugalėtojus ir prizininkus pasveikino rajono meras **Alvydas Vaicekauskas** ir kiti konkurso organizatoriai. Jiems įteiktos Prienų rajono savivaldybės padėkos bei piniginiai prizai, Prienų ūkininkų sąjungos padėkos, rėmėjų dovanos.

Lietuvos ūkininkų sąjungos prezidiumo narys Žilvinas Augustinavičius už aktyvią visuomeninę veiklą ir pažangų ūkininkavimą padėkojo Ovidijui Drūliai.

Laikraščio „Gyvenimas“ redaktorė **Ramutė Šimukauskaitė** konkurso nugalėtojams A. ir A.Babenskams įteikė ir tradicinį redakcijos prizą – tautodailininko Andriaus Lik medžio dirbinį „Paukštis“, prizinių vietų laimėtojams padovanojo po 2023 metų I pusmečio laikraščio prenumeratą.

Konkurse „Metų ūkis 2022“ taip pat dalyvavo augalininkystės ūkių savininkai **Kristina** ir **Tautvydas ŽUKAUSKAI** (Išlaužo seniūnija), **Monika** ir **Aidas KAZLAUSKAI** (Balbierišķio seniūnija) bei **Dalia KIELIENĖ** (Jiezno seniūnija), mišraus ūkio savininkas **Tadas JURKONIS** iš Stakliškių seniūnijos, uogininkyste besiverčiantys **Austė** ir **Karolis KLIUČINSKAI** iš Pakuonio seniūnijos. Jiems skirtos padėkos, piniginiai prizai ir dovanos.

Svečiai pas ūkininkus atvyko ne tuščiomis

Žemdirbius su švente pasveikino Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotoja **Loreta Jakinevičienė**, Administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė**, kiti į šventę atvykę svečiai. Ūkininkams, savo veikla palaikantiems krašto žemės ūkio gyvybingumą, aktyviai prisidedantiems prie pilietinių vertybių, bendruomeniškumo plėtros, padėkas ir dovanas teikė LR Seimo narys **Andrius Palionis**, Europos Parlamento nario Bronio Ropės biuro

(Nukelta į 8 p.)

Advento stalui

Raugintų kopūstų ir burokėlių salotos

Puodelis raugintų kopūstų, puodelis virtų burokėlių, puodelis žalių morkų, šaukšto 1/2 sezamo sėklų, 2 ridikėliai, 2 krapų šakelės, 1/2 šaukšto alyvuogių aliejaus.

Raugintus kopūstus sumaišyti su pjaustytomis morkomis (šiaudeliais), burokėliais, užpilti aliejaus. Viską išmaišyti. Pabarstyti sezamo sėklomis. Puošti krapų šakelėmis, ridikėliais.

Perlinė košė su daržovėmis ir grybais

3/4 stiklinės perlinių kruopų, 1 morka, 1 svogūnas, 1/2 puodelio virtų grybų, prieskoniai.

Iš vakaro užmerktas perlines kruopas ryte perplauti ir išvirti. Keptuvėje trumpai pakepinti tarkuotas morkas, smulkintus svogūnus ir grybus. Tada kruopas sumaišyti su kepintomis daržovėmis ir grybais. Pabarstyti mėgstamais prieskoniais.

Silkės užkandėlė

1 silkės juostelė, 1 virtas burokėlis, 1/2 obuolio, 1 avokadas, 1/2 svogūno, 1 šaukštas majonezo.

Supjaustyti juostelėmis silkę, burokėlį, avokadą, svogūną, obuolį. Pridėti majonezo ir viską išmaišyti. Skanaus!

Parengė Veronika Pečkienė

SIŪLO DARBĄ

Viešbučiui-restoranui Birštone reikalinga: * ūkvedys dirbti puse etato; galima siųsti cv el.paštu: pusynebirstone@gmail.com . **Tel. 8 687 53 756.**

ĮVAIRŪS

2022-12-13 d. 13:00 val. bus atliekamas žemės sklypo, kadastro Nr. 6953/0005:110, esančio Stakliškių k., Stakliškių sen., Prienų r. sav., ribų ženklinimas. Kviečiame gretimų žemės sklypų kadastro Nr. 6953/0005:68 ir Nr. 6953/0005:69 mirusio savininko turto paveldėtojus ar suinteresuotus asmenis dalyvauti ribų ženklinime. Suinteresuotiems asmenims neatvykus, matavimai nebus stabdomi. Pranešti apie nedalyvavimą, teikti pastabas ir pasiūlymus raštu galima adresu: Žaros g. 7, Garliava, Kauno r., UAB „Viriga“, e.p. info@viriga.lt, tel. 8 686 86423.

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiausiai Lietuvoje perkame miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8 651 39 039.

PERKA MIŠKUS
BRANDŽIUS, JAUNUS, MALKINIUS, IŠKIRSTUS, ŽEMES, SODYBAS
VISOJE LIETUVOJE 8 676 41 155

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perkame mišką, gali būti su bendraturčiais, neatidalintas, su skolomis, sutvarkome paveldėjimus ir kitus dokumentus. **Tel.: 8 644 55 355, 8 660 66 466.**

Perkame nekilnojamąjį turtą: butus, namus, sodybas, patalpas, žemės sklypus, miškus ir kitą... **Tel. +370 608 20 080.**

Ieškau pirkti 2-3 kambarių butą arba namo dalį, gali būti su daliniais patogumais. **Tel. 8 647 03 283.**

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė **brangiai perka** galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. **Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.**

A. Bagdono IĮ **brangiai perka** veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6 - 21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. **Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.**

Įvairios prekės

Perka traktorių MTZ, T-25, T-40, traktorinę priekabą, plūgą, grūdų sėjamąją, lėkštes. **Tel. 8 630 93 471.**

SŪDUVOS GALVIJAI
brangiai perka karves, jaučius, telyčias.
Moka 6 - 21 proc.
Sveria, pasiima,
atsiskaito iš karto.
Bitė 8 614 44 299, Telia 8 620 35 000.

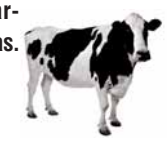

KREKENAVOS UAB „Krekenavos agrofirma“
PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

UM UTENOS MĖSA
BRANGIAI PERKA
GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

ãgaras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
8 620 25 152,
8 800 08 801
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. **Tel. 8 672 51 171.**

Parduoda malkas kaladėmis. Pristato į namus. **Tel. 8 671 94 231.**

Parduoda ąžuolo medieną. Kaina – 300 Eur. **Tel. 8 671 34 771.**

Parduoda sausas skaldytas malkas (laikomas po stogu). Pasiimti savo transportu. **Tel. 8 622 79 073.**

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. **Nuolaidos ir garantija 5 metai.** Pristatymas į namus nemokamas. **Tel. 8 675 50 466.**

Išparduodu naujus klausos aparatus – 60 Eur. **Tel. 8 646 04 605.**

Parduodame: KIAULIENOS skerdieną puselėmis, lietuviška, svilinta, kaina – 3,60 Eur/kg, puselė sveria apie 50-60 kg. Pateikiame kokybės sertifikatą, kad mėsa LIETUVIŠKA. Atvežimas nemokamas. Taip pat parduodame **briketus** – 430 Eur/pal. **Tel. 8 607 12 690.**

Parduoda ekologiškai augintas bulves „Vineta“. Didelės, be akučių. Atveža į namus. **Tel. 8 678 18 895.**

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai ir jų asorti Jūsų šventėms! Tik iš **natūralių lietuviškų produktų**, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. **Tel. 8 650 43 159.**

Lauros kepyklele. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduoda įvairius naudotus ir naujus ž.ū. padargus: įvairias rotacines šienapjoves, bulvių sodinamąsias, kauptukus, kasamąsias ir jų transporterius, trąšų barstytuvus, įvairios talpos purkštuvus, smulkintuvus (mulčerius), įvairaus pločio lėkštines akėčias, frezas, grėblius-vartytuvus, plūgus, kultivatorius ir jų volus, žnyples, šakes rulonams krauti, rankines daržovių sėjamąsias ir ravėtuvus, bulvių šutintuvus, elektrinius gyvulių aptvarus (kuoliukus, laidus, izoliatorius). Įvairias lenkiškų padargų atsargines dalis, noragus. Mini traktoriams – įvairią žemės dirbimo techniką. **Tel. 8 687 57187.**

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **Tel. 8 620 85350.**

Betonavimo ir mūrinimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 8 640 39 204.**

AKCIJA iki -50%
BALKONŲ (tinka renovacijai)
TERASŲ STIKLINIMAS
PLASTIKINIAI LANGAI
ŠARVO DURYS
Tel. 8 600 90 034

DURYS – PER 3 DIENAS!
„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Tel. 8 653 93 193.**

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. **Tel. 8 645 87 304.**

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairią gelžbetoninę produkciją. **Vežame** žvyrą, smėlį. **Atliekame** metalo tekinimo ir suvirinimo darbus. **Tel. 8 687 95 399.**

Valome kaminus. Tel. 8 621 99 958.

Susitvarkykite nuotekas,
tausokite aplinką ir
išvenkite išlaidų baudoms!
Buitinių nuotekų valymo įrenginiai
(Walis, Feliksnavis, Buiteka, Traidenis, Švaistė, Biomax, August ir kt.)
GAMINTOJŲ KAINOMIS
Įrenginių projektavimo, montavimo, aptarnavimo darbai
10 metų garantija
GALIMYBĖ PIRKTI IŠSIMOKĖTINAI!
Atvykstame nemokamai konsultacijai visoje Lietuvoje!
DIRBAME IR SAVAITGALIAIS
Tel. 8 686 80106

MEISTRŲ KOMANDA KOKYBIŠKAI ATLIEKA
VISUS VIDAUS APDAILOS, STALIAUS, SANTECHNIKOS IR KITUS DARBUS
NEMOKAMAI ATVYKSTA Į KAIMO VIETOVES

Tel. 8 629 27 163

ĮVAIRŪS

PRANEŠIMAS APIE PERKAMĄ ŽEMĘ MIŠKAMS ĮVEISTI

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninis padalinys perka žemę, skirtą naujiems miškams įveisti. Pirkimo procedūros vykdomos kiekvieną metų ketvirtį. Pirkimo dokumentai talpinami interneto svetainėje www.vmu.lt skyriuje „Administracinė informacija“, „Skelbimai“, „Žemės, skirtos naujiems miškams įveisti, pirkimai“. Tel. pasiteirauti: +370 610 384 76.

Šventėje – apie pagarbą žemdirbiams ir jų auginamai duonai

(Atkelta iš 1 p.)

vadovė Lietuvoje **Rūta Bičiuvienė**, LR Seimo nario Andriaus Kupčinsko patarėjas **Jovydas Juocevičius**, Lietuvos juodmargių galvijų gerintojų asociacijos pirmininkas **Virgilijus Urbanavičius**, Lietuvos žemės ūkio rūmų direktorius **Sigitas Dimaitis**, Lietuvos ūkininkų sąjungos prezidiumo narys **Žilvinas Augustinavičius**, Lietuvos žemės ūkio Konsultavimo tarnybos Prienų skyriaus vadovė **Lina Šimonaitienė**, **AB „Swedbankas“, Kredito unijos „Prienų taupa“, VĮ „Pieno tyrimai“, Biržų „Žemtiekimo“, „Baltic technika“, „Prienų“ krepšinio klubo, įmonių „Rovaltra“** ir **„Saulės energija“** atstovai ir kt. svečiai.

Prienų rajono savivaldybė ūkininkams dovanojo nuotaikingą „Lietuvaičių“ koncertą, po kurio visi susibūrė pabendravimui prie gėrybėmis nukrautų stalų, jo vaišes palaimino kunigas **Antanas Mickevičius**.

Dalė Lazauskienė

Autorės nuotraukos

„Vyriškos“ ir „moteriškos“ savybės gali priklausyti visoms lytims

Aistė ZAKARAUSKAITĖ

Visuomenėje dažnai galima pastebėti elgesio, būdo savybių, pomėgių ir darbų skirstymą į „moteriškus“ ir „vyriškus“. Matydami pavyzdžius šeimoje, mokykloje, darbo vietoje, žmonės išmoksta lyčių vaidmenų, susijusių su jų biologine lytimi, bei jų laikosi. Neretai pasipriešinimas ir nesilaikymas savo biologinei lyčiai būdingų bruožų gali lemti asmens atstūmimą, patyčias ir net diskriminaciją. Apie lyčių nelygybę skirtingose gyvenimo srityse bei VšĮ „Stebėk teises“ sukurtą kampaniją „Mes lygūs“ kalbamės su nevyriausybinės organizacijos direktore Sandra MATOŠKAITE.

Kampanija „Mes lygūs“

Nevyriausybinės organizacijos „Stebėk teises“ sukurta kampanija „Mes lygūs“ skirta atkreipti visuomenės dėmesį į vyraujančius tradicinius stereotipus, kurie gali neigiamai veikti žmonių gyvenimus. Kampanijos metu visuomenė supažindinama su spalvingai nupieštais išgalvotais personažais ir istorijomis, kurios kviečia permąstyti elgesį, grįstą stereotipais ir smurtu, atkreipti dėmesį į įvairovę bei skatinti toleranciją aplinkiniams. Organizacijos direktorė S. Matoškaitė dalinasi, kad kuriant kampaniją „Mes lygūs“ buvo siekta kūrybiškai ir įdomiai perteikti visuomenėje egzistuojančias problemas: „Kasdieniame gyvenime lyčių stereotipai riboja. Nuo skatinimo laikytis „tradicinių” vertybių iki išsilavinimo, profesijos ar asmeninio gyvenimo pasirinkimų suvaržymo. Nusprendėme, jog reiktų įdomiai ir kūrybiškai pateikti aktualias problemas, kurios yra opios mūsų visuomenėje: paplitęs smurtas, psichikos sveikatos stigma, netolerancija. Pasitelkiant iliustracijas galime sudominti įvairaus amžiaus socialinio tinklo vartotojus, taip viešinant siunčiamą žinutę.“

S. Matoškaitė teigia, kad kampanijoje pateikiamos istorijos yra sutinkamos kasdienybėje: „Istorijos yra adresuotos kiekvienam iš mūsų, galbūt esame jų dalimi, o galbūt esame tie, kurie paskatina tose situacijose atsidurti. Taip raginame permąstyti aplinkinių ir savo elgesį, pagalvoti apie personažų išgyvenimus“. Pašnekovė pažymi, kad nesilaikymas savo lyčiai būdingų bruožų visuomenėje sulaukia atstūmimo, todėl norima prisidėti prie žmonių požiūrio keitimo bei tolerancijos vienas kitam skatinimo: „Taip vadinamos „vyriškos“ ir „moteriškos“ savybės gali priklausyti visoms lytims. Tai atspindi lyčių lygybės principą ir prisideda prie laisvos asmenybės raiškos. Deja, šiandien nesilaikymas priskirtam biologinės lyties vaidmeniui gali reikšti aplinkinių atstūmimą ir diskriminaciją. Atsiranda neigiamas požiūris ir stereotipiniai pašaipūs posakiai, tokie, kaip „moteriškas vyras“ ar „vyriška moteris“, kuriais siekiama pažeminti visuomenės lyčių standartų neatitinkančius asmenis. Tikimės, jog kampanija pasieks kuo daugiau žmonių ir prisidės prie požiūrio keitimo“. Atsižvelgiant į lyčių stereotipus bei kampanijos „Mes lygūs“ istorijas galima pastebėti, kad lyčių nelygybė bei diskriminacija yra būdinga darbo rinkoje, profesijų pasirinkimuose, kalbant apie santykius, būdo savybes ir asmens išvaizdą.

Lyčių (ne)lygybė darbo rinkoje

Viena iš sričių, kurioje ypač gaji lyčių nelygybė, yra darbo rinka. Joje vyrauja darbuotojų segregacija pagal lytį, dažnas yra stereotipinis „vyriškų“ ir „moteriškų“ darbų skirstymas. Remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2020 m. duomenimis, neretai darbdaviai į aukštesnes pareigas ir geriau apmokamas darbo vietas priima vyrus, kurie visuomenėje laikomi atsakingesni nei moterys, nepaisant to, kad moterų išsilavinimo rodikliai šiandieninėje visuomenėje yra aukštesni nei vyrų [1]. Šie lyčių stereotipai lemia tai, kad moterims tenka dirbti mažiau apmokamą darbą. Siekiant gauti aukštesnes pareigas neretai tenka įdėti žymiai daugiau pastangų nei vyrams. Netgi dirbant tokio pačio pobūdžio darbą, moterų užmokestis yra mažesnis nei vyrų. Mykolo Romerio universiteto 2019 metais atliktas tyrimas, skirtas įvertinti moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumus, atskleidė, kad vienoje iš penkių privataus sektoriaus įmonių moterys uždirbo 2,7 proc. mažiau nei vyrai už vienodą ar vienodos vertės darbą, o viešajame sektoriuje moterų atlygis buvo mažesnis net trijose iš penkių vertinime dalyvavusių įstaigų – atitinkamai 2,9 proc., 3,7 proc., ir net 7 proc. mažesnis nei vyrų, dirbančių tose pačiose įstaigose [2]. Tai veikia visuomenės požiūrį į tai, kiek „privalo“ uždirbti moteris ir kiek vyras, diskriminuojant mažiau uždirbančius vyrus. Vienoje iš kampanijos „Mes lygūs“ istorijų, herojus Algirdas dalinasi, kad jaučia spaudimą iš aplinkos dėl to, jog jo žmona, būdama IT specialistė, užsidirba daugiau nei jis – biochemijos mokslininkas, dirbdamas mylimą darbą. Istorijoje pabrėžiama, kad atlyginimų skirtumas jokios įtakos santykiams nedaro ir abu asmenys yra lygiaverčiai partneriai. Pažymėtina, kad asmens profesijos pasirinkimas neturi nieko bendra su jo lytimi, o atlyginimų skirtumas pagarbiuose santykiuose nėra rodiklis, kuriuo gali būti matuojamas santykių lygiavertiškumas.

Kampanijos „Mes lygūs“ herojus Algirdas.

Kampanijos „Mes lygūs“ herojė Ema.

Lyčių vaidmenų konstravimas – „vyriška“ ar „moteriška“?

Visuomenėje ypač būdinga asmens išvaizdą – drabužių, aksesuarų pasirinkimą, šukuoseną tapatinti su „vyriškumo“ ar „moteriškumo“ įvaizdžiu. Neretai „moteriška“ yra laikoma ilgi plaukai, papuošalai, kosmetikos naudojimas, o „vyriška“ – trumpi plaukai, dėmesio neskyrimas išvaizdai, grubi kalba. Keliose kampanijos „Mes lygūs“ istorijose siekiama atkreipti dėmesį būtent į tai. Vienoje istorijoje herojus Karolis dalinasi, kad labai mėgsta papuošalus, o kitoje – herojė Ema pastebi aplinkinių pašaipas dėl savo trumpų plaukų. Šiose istorijose siekiama parodyti, kaip mažos detalės gali būti siejamos su „moteriškomis“ ar „vyriškomis“ savybėmis bei sulaukti atstūmimo, nors asmens pasirinkimas išreikšti save per drabužius ar šukuoseną neturi sąsajų su biologine lytimi.

Neretai ir asmens būdo savybės yra tapatinamos su „vyriškumu“ ar „moteriškumu“. Dažniausiai „vyriškais“ būdo bruožais laikomas emocinis šaltumas, teigiama, kad „tikri vyrai“ neverkia, yra drąsūs, fiziškai stiprūs. „Moteriškomis“ savybėmis laikomas jautrumas, jausmingumas, atvira emocijų raiška [3]. Remiantis šiomis normomis, visuomenėje neretai vyrauja pašaipūs posakiai, tokie, kaip „moteriškas“ vyras arba „vyriška“ moteris. Vienoje iš kampanijos „Mes lygūs“ istorijų siekiama atkreipti dėmesį būtent į žmogaus būdo savybes ir patiriamą diskriminaciją dėl lyčiai būdingų savybių neatitikimo. Herojus Paulius dalinasi, kad yra jautrus, todėl iš aplinkinių sulaukia pašaipų, jog „vyrai neverkia“. Herojus pažymi, kad nors šias replikas girdėti yra skaudu, tačiau ašaros yra vienas iš kiekvienam žmogui būdingų emocijų raiškos būdų, todėl verkia ir moterys, ir vyrai.

„Visuomenėje egzistuojančius lyčių stereotipus gali būti sunku pakeisti, tačiau didinant žmonių sąmoningumą, informuojant apie stereotipų kuriamą žalą įmanoma sukurti pokytį. Tikime, jog pasitelkiant istorijas, kurios matomos kasdieniame gyvenime, galime keisti visuomenės požiūrį į minėtas situacijas, padėti atpažinti diskriminaciją ir skatinti toleranciją įvairovei,“ – komentuoja S. Matoškaitė.

Straipsnis yra LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuojamo projekto, „Smurtas artimoje aplinkoje – kaip atpažinti ir ištrūkti“, dalis. Straipsnis parašytas VšĮ „Stebėk teises“ iniciatyva.

Užs.Nr.088

Šaltiniai:
[1] Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija. (2020). Prieiga per internetą.
[2] Mykolo Romerio universiteto tyrimas. (2019). Prieiga per internetą.
[3] Connell, R. W. (2013). Gender and power: Society, the person and sexual politics. John Wiley & Sons.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastisGyvenimas

Redakcija: **Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė** - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: **Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja** (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: **Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė** (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: **Ona Ališauskienė** (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: **Ona Lodienė, Zina Lankevičienė** (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS remia rubrikas „Jaunimo skveras“, „Tai, kas išaugina...“ ir „Esu saugus, kai žinau...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais. Ofsetinė spauda. Apimtis – 3 spaudos lankai. Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ